

APSTIPRINĀTA
ar Balvu novada domes
2014.gada 15.maija lēmumu
(sēdes prot.Nr.7, 4.§)

**BALVU NOVADA
JAUNATNES POLITIKAS
ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA
2014. – 2020. GADAM**

Izstrādātājs:

Balvu Bērnu un jauniešu centrs _____

Balvi, 2014

Saturs

Terminu skaidrojums	3
Lietotie saīsinājumi	5
Ievads	6
Esošās situācijas raksturojums	8
Jauniešu centri un sanāksšanas vietas Balvu novadā	9
SVID analīze.....	13
Balvu novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģija	14
Jaunatnes politikas ilgtermiņa un īstermiņa mērķi	14
Balvu novada jaunatnes politikas stratēģijas rīcības programma 2014. – 2020.gadam	16
Īstenošanas uzraudzība	27
Balvu novada Jaunatnes politikas attīstības vīzija un prioritātes.....	28
Informācijas avoti	29

Terminu skaidrojums

Jaunietis - persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem

Jaunatne - demogrāfiskā grupa vecumā no 13 - 25 gadiem

Jaunatnes politika - ir visās valsts politikas jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu. /Jaunatnes likums, 2.¹ pants/

Jaunatnes politika ir **mērķtiecīgu darbību kopums**, kas veicina jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību un iekļaušanos sabiedrībā.
<http://izm.izm.gov.lv/nozares-politika/jaunatne/7479.html>

Jaunatnes politika ir pastāvīga valsts politikas joma, kas nosaka jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītās personas, to kompetenci, sadarbību, kā arī mērķus un uzdevumus darbā ar jaunatni. Jaunatnes politika ir starpnozaru politika, ko īsteno dažādas valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijas, jaunatnes organizācijas, biedrības un nodibinājumi, un tās izstrādē un īstenošanā līdzdarbojas paši jaunieši.

Darbs ar jaunatni - uz jauniešiem vērsts plānotu, praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Jauniešu centrs - vieta, kur jauniešiem ar dažādām iespējām tiek izveidota draudzīga, atvērta un atbalstoša vide, kā arī veicināta sadarbība starp jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām. Viena no jaunatnes iniciatīvu centra idejām ir piedāvāt jauniešiem iespēju pulcēties vienkopus, kopīgi plānot brīvā laika lietderīgu izmantošanu, iegūt aktuālu informāciju un palīdzību dažādās dzīves situācijās, arī saistībā ar projektu izstrādi un īstenošanu, konfliktu risināšanu u.c.

Jaunatnes lietu speciālists - persona, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni.¹ jaunatnes lietu speciālists veic darbu ar jaunatni, sadarbojoties ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām, izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei, īsteno un koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, sekmē jauniešu pilsonisko audzināšanu, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus jaunatnes politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personības attīstību.

Jaunatnes organizācija - biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta biedrība, kuras statūtos viens no darbības mērķiem ir noteikts darbs ar jaunatni, jauniešu iniciatīvu un līdzdalības lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē veicināšana un kurā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši vai arī vairākas biedrības, kurās kopā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši, kas līdzdarbojas saskaņā ar attiecīgās biedrības statūtiem biedrības pārvaldes institūcijās

---

¹ Jaunatnes lietu speciālista kvalifikācijas līmeni, nepieciešamās kompetences, prasmes un zināšanas nosaka jaunatnes lietu speciālista profesijas standarts. Ja jaunatnes lietu speciālists ir pieņemts darbā vai stājies amatā pašvaldībā, viņam jābūt apmācītam Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

Jaunatnes neformālā izglītība - jebkura ārpus formālās izglītības organizēta jauniešu izglītojoša darbība, kas papildina formālajā izglītībā iegūtās zināšanas ar prasmēm, iemaņām un praktisku pieredzi, kas nepieciešama ikvienam sociāli un ekonomiski aktīvam cilvēkam. Tā balstīta uz aktīvu mācīšanos darot to, kas patīk un liekas interesants. Jaunatnes neformālās izglītības galvenais mērķis ir veicināt un atbalstīt jauniešu personības attīstību.

Formālā izglītība - izglītības sistēma, kas ietver pamatizglītības, vidējās izglītības un augstākās izglītības pakāpes, kuru programmu apguvi apliecina valsts atzīts izglītības vai profesionālās kvalifikācijas dokuments, kā arī izglītības un profesionālās kvalifikācijas dokuments. Formālo izglītību iegūst akreditētās izglītības iestādēs.

Interesu izglītība - personas individuālo izglītības vajadzību un vēlmju īstenošana neatkarīgi no vecuma un iepriekš iegūtās izglītības, kā arī saturīga brīvā laika ārpus formālās izglītības pavadīšanas iespēja, kuras laikā katrs pilnveido savas intereses - mācās dejot, dziedāt, spēlēt kādu mūzikas instrumentu, gleznot, nodarbojas ar sportu, vides pētniecību vai ko citu. Interesu izglītība ir brīvprātīga.

Tālākizglītība - iepriekš iegūtās izglītības turpināšana un profesionālās meistarības pilnveidošana atbilstoši konkrētās profesijas prasībām.

Sociālās atstumtības riskam pakļautie jaunieši - iedzīvotāju grupas, kurām ir liegtas vai apgrūtinātas iespējas iegūt pietiekamus ienākumus, saņemt dažādus pakalpojumus un preces, kuras ir būtiski nepieciešamas pilnvērtīgai funkcionēšanai sabiedrībā.

Jauniešu līdzdalība - jauniešiem ir tiesības piedalīties jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā, lēmumu pieņemšanas procesā un līdzdarboties dažādās sabiedriskās aktivitātēs, organizācijās un pasākumos.

Brīvprātīgais darbs - sociālās līdzdalības forma, ko veic fiziskā persona no brīvas gribas, nestājoties darba tiesiskajās attiecībās un nesaņemot par to atalgojumu. Brīvprātīgais darbs ir vērsts uz sabiedriskā labuma darbību un veicina zināšanu, prasmju un iemaņu attīstību, kā arī brīvā laika lietderīgu izmantošanu.

Eiropas brīvprātīgais darbs (European Voluntary Service - EVS) - Eiropas Savienības neformālās izglītības programmas „Jaunatne darbībā” apakšprogramma, kuras ietvaros jauniešiem vecumā no 18 - 30 gadiem ir iespēja izmainīt savas dzīves ritmu, brīvprātīgi strādājot 2 līdz 12 mēnešus kādā no Eiropas Savienības vai citām Pasaules valstīm, iepazīstot tās kultūru, iedzīvotājus un dzīves veidu.

Pieredzes apmaiņa - veids, kā tiek apzināta citu pieredze līdzīgu mērķu sasniegšanā dažādās vidēs.

Pieredzes izglītība - neformālās izglītības veids, kas balstās uz darbības un pārdzīvojuma refleksiju un analīzi, kā rezultātā tiek iegūta jauna dzīves pieredze un atziņas.

Mobilitāte - brīva personu un darba spēka pārvietošanās, preču un pakalpojumu aprīte.

Lietotie saīsinājumi

BND-Balvu novada dome

BBJC – Balvu bērnu un jauniešu centrs

LR – Latvijas Republika

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

JO – Jauniešu organizācija

JSPA – Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

NVO – nevalstiskā organizācija, biedrība

JA – Jauniešu apvienība

Ievads

Jaunatnes politika ir mērķtiecīgu darbību kopums visās valsts politikas jomās, kas veicina jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Pašvaldības, pildot savas funkcijas, piedalās valsts jaunatnes politikas īstenošanā. Pēdējo gadu laikā Balvu novadā īpaša uzmanība pievērsta pašvaldības darbam ar jaunatni, tiecoties apzināt pašvaldības jauniešu vajadzības, intereses un vēlmes, analizējot problēmas un izaicinājumus, ar kuriem saskaras jaunieši, vienlaicīgi identificējot tās darbības, kuras nepieciešams veikt, lai uzlabotu jauniešu dzīves kvalitāti un padarītu pašvaldību pēc iespējas draudzīgāku jauniešiem.

Latvijā Jaunatnes politikas galvenos mērķus, uzdevumus un to pamatojumu nosaka 2009.gada 20.aprīlī apstiprinātās Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2009.-2018.gadam. Jaunatnes politikas pamatnostādņu 2009.-2018.gadam mērķis ir panākt saskaņotas jaunatnes politikas īstenošanu un tās koordināciju, identificējot prioritāros rīcības virzienus un politikas rezultātus, veidojot attīstības redzējumu saistībā ar jauniešu dzīves kvalitāti un jaunatnes politikas īstenošanu. Pamatnostādnēs noteiktas būtiskākās problēmas, kuras risināmas jaunatnes politikas nozarē, identificēti rīcības virzieni, galvenie uzdevumi un sasniedzamie politikas un darbības rezultāti.

Pamatnostādnēs tiek izvirzīti šādi apakšmērķi:

- attīstīt jaunatnes politikas koordināciju, veicinot jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā iesaistīto personu sadarbību, darbības saskaņotību un izpratni par jaunatni, atbalstot darbu ar jaunatni īstenošanu pašvaldībās, veicinot jaunatnes informētības palielināšanos, kā arī pilnveidojot starptautisko sadarbību jaunatnes politikā;
- veicināt jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā, jaunatnes organizācijās un jauniešu iniciatīvu grupās, kā arī iesaistīšanos brīvprātīgajā darbā, fiziskās aktivitātēs, sportā un kultūras dzīvē;
- veicināt jauniešu sociāli ekonomisko izaugsmi, konkurētspēju un iekļaušanos sabiedrībā.

Lai īstenotu pamatnostādnes katru gadu tiek izstrādāta Jaunatnes politikas valsts programma, kurā ietvertie pasākumi ir sadalīti atbilstoši pamatnostādnēs noteiktajiem rīcības virzieniem un uzdevumiem. Programma nosaka pasākumu īstenošanas termiņus un atbildīgās vai līdzatbildīgās institūcijas, kā arī programma nosaka politikas rezultātus un rezultatīvos rādītājus, kurus ir paredzēts sasniegt.

Pakāpeniski Latvijā attīstās izpratne par jaunatnes politiku kā pilsoniskās sabiedrības un demokrātijas politikas jomu, ņemot vērā, ka mūsdienās vairs nedrīkst jauniešus uztvert tikai kā problēmgrupu, bet gan kā sabiedrības attīstības resursu. Vienlaikus jaunatnes politikai ir jānodrošina jauniešiem efektīva pāreja no bērna uz pieaugušā statusu, paredzot atbilstošas aktivitātes jaunieša personības attīstībai un attīstot pakalpojumus un aktivitātes, lai veicinātu jauniešu pilnvērtīgu iekļaušanos sabiedrībā, darba tirgū un pāreju pieaugušā statusā. Investējot bērnu un jaunatnes personības attīstībā pēc iespējas agrīnā vecumā, ilgtermiņā palielinās jauniešu potenciāls un konkurētspēja, kas nepieciešama valsts stratēģisko dokumentu mērķu

sasniegšanai, kā arī samazināsies nepieciešamība izmantot resursus sociālo seku un negāciju likvidēšanai.

Ņemot vērā to, ka dažām jaunatnes grupām ir nepieciešams pastiprināts atbalsts, lai veicinātu pāreju pieaugušā statusā, turpmākajos gados īpaša uzmanība tiks pievērsta sociālās atstumtības riskam pakļautajiem jauniešiem kā arī jauniešiem no lauku apvidiem.

Jaunieši ir enerģiskākā, darba spējīgākā, spēcīgākā, veselīgākā un zinātkārākā sabiedrības daļa, kas nereti savu enerģiju un potenciālu izmanto nelietderīgās, vai pat veselībai un sabiedrībai bīstamās nodarbēs. Jaunatnes politikas mērķis ir šo potenciālu izmantot kā tuvākās un tālākās nākotnes noteicošo faktoru. Iespēja jauniešiem piedalīties pārmaiņu īstenošanā, kas ietekmē ikviena dzīvi, motivē jauniešus būt aktīviem, un iespēja kaut ko reāli ietekmēt un mainīt veido lielāku atbildības sajūtu. Jaunatnes politika ir vērsta uz to, lai jaunieši kļūtu par pilnvērtīgiem sabiedrības locekļiem, un tas ir svarīgi ne vien pašiem jauniešiem, bet ikvienam sabiedrības pārstāvim.

Pašvaldība, pildot savas funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība plāno darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība nodrošina institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni.²

Balvu novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2014.-2020.gadam izstrādāta saskaņā ar Jaunatnes politikas pamatnostādņiem 2009.-2018.gadam, Latvijas Republikas Jaunatnes likumu un Balvu novada attīstības programmu 2011.-2017.gadam. Attīstības stratēģijas izstrādē izmantoti dati no pētījuma "Jaunatnes politikas indeksa aprēķināšana Balvu novada pašvaldībā jauniešu dzīves kvalitātes novērtēšanai", kas veikts 2013.gadā.

Balvu novada Jaunatnes politikas attīstības programmas mērķis ir veicināt jaunatnes līdzdalību politiskajos, ekonomiskajos, sociālajos un kultūras procesos vietējā un starptautiskā līmenī, tādējādi sekmējot jauniešu veidošanos par vispusīgi attīstītiem, atbildīgiem un demokrātiskiem sabiedrības locekļiem.

Paredzams, ka programmas īstenošanas rezultātā tiks nodrošināta vienota jaunatnes politikas koordinācija pašvaldības mērogā, palielināsies jauniešu iniciatīva, līdzdalība lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, tiks nodrošināta lietderīga brīvā laika pavadīšana un veicināta jauniešu sociāli ekonomiskā izaugsme, konkurētspēja un iekļaušanās sabiedrībā.

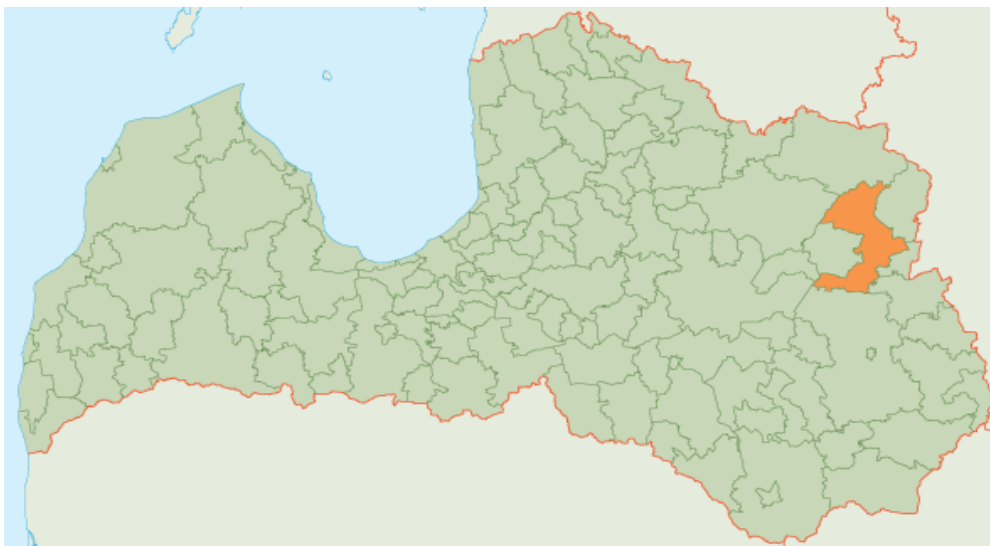
Stratēģijas īstenošanā ir iesaistītas pašvaldības iestādes un speciālisti, kas koordinē un veic darbu ar jaunatni.

---

² Jaunatnes likums 5.pants 1.punkts

Esošās situācijas raksturojums

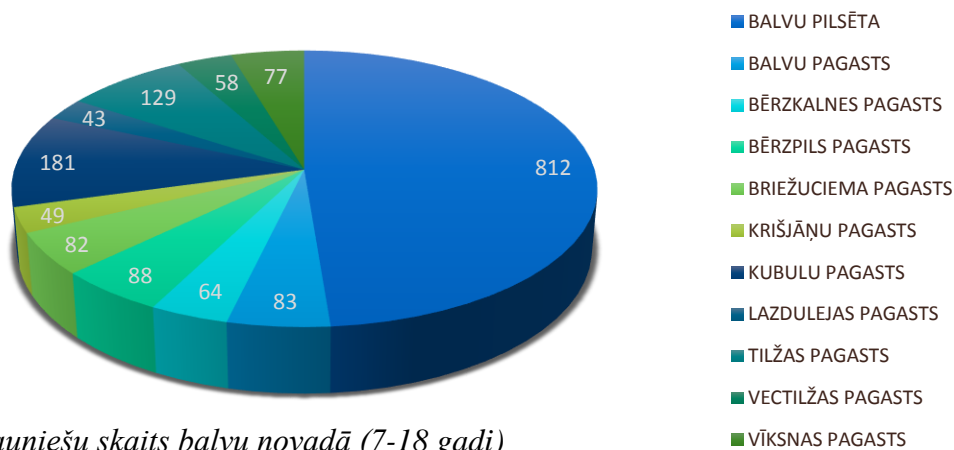
Balvu novads izveidots 2009.gadā apvienojoties 10 pagastiem (Balvu, Bērzkalnes, Bērzpils, Briežuciema, Krišjāņu, Kubulu, Lazdulejas, Tilžas, Vectilžas un Vīksnas) un Balvu pilsētai. Novads atrodas Latgales plānošanas reģionā un aizņem 1045 km² lielu platību.

1.attēls. Balvu novada atrašanās vieta

Balvu novads atrodas Latvijas ZA daļā Ziemeļlatgalē, 220 km no Rīgas, 80 km no Rēzeknes, 150 km no Pleskavas (Krievija) un 200 km no Tartu (Igaunija). Novads robežojas ar Gulbenes, Rugāju, Baltinavas, Viļakas, Kārsavas, Lubānas, Rēzeknes, Madonas novadu un Alūksnes novadiem (Vidzeme), ar kuriem to saista dažādas sociāli ekonomiskās saites. Novada administratīvais centrs ir Balvu pilsēta, novada pagastu centri atrodas no 10 km līdz pat 60 km attālumā no Balvu pilsētas.

Pēc LR Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem 2014.gada sākumā Balvu novadā reģistrēti 14606 iedzīvotāji, no tiem 7410 iedzīvotāji Balvu pilsētā. Balvu novadā pavisam kopā dzīvo 1666 jaunieši vecumā no 7-18 gadiem (skat. 2.att.). No tiem gandrīz puse dzīvo Balvu pilsētā. Salīdzinot pagastus vislielākais jauniešu skaits ir Kubulu pagastā, vismazākais Lazdulejas pagastā.

2.attēls. Jauniešu skaits balvu novadā (7-18 gadi)

Novadā darbojas sekojošas **izglītības iestādes**:

- Balvu Valsts ģimnāzija
- Balvu amatniecības vidusskola
- Tilžas internātpamatskola
- Balvu pamatskola
- Bērzpils vidusskola
- Bērzpils vidusskolas Krišjāņu filiāle
- Tilžas vidusskola
- Tilžas vidusskolas Vectilžas filiāle
- Briežuciema pamatskola
- Stacijas pamatskola
- Stacijas pamatskolas Vīksnas filiāle

Profesionālās ievirzes skolas:

- Balvu mūzikas skola
- Balvu mākslas skola
- Balvu sporta skola

Profesionālā izglītības pakalpojumus novadā sniedz Rīgas Valsts tehnikums.

Balvu novada aktīvākie jaunieši ir nodibinājuši vairākas biedrības, kuru darbībā aicināti iesaistīties visi interesenti - Raibais kaķis, BBJC biedrība Kalmārs, jauniešu biedrība Septiņpadsmit, Aktīvo un radošo jauniešu biedrība Spiļka (Bērzpils), Jauniešu organizācija Dynamite (Briežuciems). Jaunieši aktīvi piedalās dažādu pasākumu organizēšanā, realizē savas idejas dažādos projektos, tādējādi padarot krāsaināku ikdienu gan sev, gan pārējiem novada iedzīvotājiem. Balvu bērnu un jauniešu centra jaunatnes lietu speciālists sadarbojas ar jauniešu nevalstisko organizāciju līderiem, apkopojot informāciju, popularizējot viņu īstenotās aktivitātes un veicinot organizāciju sadarbību.

Jauniešu centri un sanāksšanas vietas Balvu novadā

Balvu pilsēta	Balvu Bērnu un jauniešu centrs , Brīvības iela 48, Balvi, LV-4501 Darba laiks: P-C 9:00-19:00, Pk 9:00-18:00
Balvu pagasts	Sporta centrs , „Saulstari”, Naudaskalns Darba laiks: O; C 18:00-21:00
Bērzkalnes pagasts	Kultūras nams , Ūdru iela 1, Bērzkalne Darba laiks: O; C 17.00 -20.00 Rubeņu saieta nams , Rubeņi Darba laiks: P: 17:00-20:00
Bērzpils pagasts	Bērzpils vidusskolas sporta zāle , Dārza iela 12, Bērzpils Darba laiks: P-C: 19:00-21:00, Pk: 18:00-22:00 S-Sv: vienojoties ar pagasta sporta darba organizatoru Saieta nams , Dārza iela 25, Bērzpils

	Darba laiks: vienojoties ar pagasta kultūras pasākumu organizatoru
Briežuciema pagasts	Tautas nams , Briežuciems Darba laiks: vienojoties ar pagasta kultūras pasākumu organizatoru
Kubulu pagasts	Stacijas pamatskolas sporta zāle , Skolas iela 12, Balvu stacija Darba laiks: O; Pk 19:00-21:00
Krišjāņu pagasts	Tautas nams , Jaunatnes iela 2, Krišjāņi Darba laiks: vienojoties ar kultūras darba organizatoru
Lazdulejas pagasts	Saieta nams , Egļuciems Darba laiks: P: 17:00-19:00, T: 14:00-17:00, C: 19:00-21:00
Tilžas pagasts	Tilžas vidusskolas sporta zāle , Raiņa iela 15, Tilža Darba laiks: P, T, Pk, S: 18:00-21:00
Vīksnas pagasts	Jauniešu biedrība VIKO , „Mieriņi”, Vīksna Darba laiks: vienojoties ar kultūras darba organizatoru Stacijas pamatskolas Vīksnas filiāles sporta zāle, Vīksna Darba laiks: O, C, P: 16:00-21:00 Pārējās dienās: vienojoties ar sporta metodiķi
Vectilžas pagasts	Sporta un atpūtas centrs , Sporta iela, Vectilža Darba laiks: O, C vienojoties ar kultūras darba organizatoru

2013.gadā Balvu novadā IZM projekta „Jaunatnes politikas indeksa aprēķināšana Balvu novada jauniešu dzīves kvalitātes novērtēšanai” ietvaros tika veikts pētījums jaunatnes politikas īstenošanas indeksa noteikšanai. Indeksa kopējais rādītājs Balvu novada jauniešu vidū ir 41 punkts no 100 punktiem. Tas ir zemāks kā Latvijas kopējais indeksa rādītājs, kas ir 51 punkts. Tas nozīmē, ka kopumā Balvu novada jaunieši, savas iegūtās prasmes, vēlmes un dažādu iespēju pieejamību, sagatavojoties patstāvīgai un kvalitatīvai dzīvei sabiedrībā vērtē zemāk kā Latvijā vidēji. Lai arī vērtējums novadā ir ievērojami zemāks kā valstī, tomēr tas tāpat kā Latvijas rādītājs ir uzskatāms par vidēju novērtējumu.

Pētījumā tika analizēta jauniešu dzīves kvalitāte Balvu novadā sekojošās dimensijās - izglītība un apmācība, līdzdalība, brīvprātīgais darbs, jaunrade un kultūra, nodarbinātība un uzņēmējdarbība, veselības aizsardzība un labklājība, sociālā iekļaušana, jaunatne un pasaule.

Veselības aizsardzība un labklājība

„Kāds ir vispārējais jauniešu fiziskās veselības un labklājības līmenis?”

Saskaņā ar iegūtajiem rezultātiem šajā jomā Balvu novada pētījumā iegūts visaugstākais vērtējums. Indekss 63 punkti no 100 ir uzskatāms par drīzāk augstu vērtējumu. Šī rādītāja interpretācija ļauj apgalvot, ka Balvu novada jauniešu pašnovērtējums savas dzīves kvalitātei un veselībai, kā arī fizisko aktivitāšu līmenim ir pietiekami pozitīvs.

Brīvprātīgais darbs

„Cik lielā mērā jaunieši ir ieinteresēti brīvprātīgā darba veikšanā?”

Dimensija ir novērtēta ar 53 punktiem no 100, kas atbilst vidējam rezultātam. Tas parāda, ka Balvu novada jauniešiem ir interese par brīvprātīgā darba veikšanu, vai arī viņiem jau ir šāda darba veikšanas pieredze.

Izglītība un apmācība

„Kādas ir jauniešu iespējas iegūt viņiem vēlamu izglītības un apmācības pakalpojumu apmēru?”

Jomas novērtējums Balvu novada pašvaldībā ir 51 punkts no 100. Šī joma atbilst vidējam novērtējumam. Indekss norāda, ka jaunieši savas izglītības un dažādas neformālās izglītības iegūšanas iespējas vērtē viduvēji.

Nodarbinātība un uzņēmējdarbība

„Kā jaunieši novērtē savu iegūto prasmju kvalitāti saistībā ar iekļaušanos darba tirgū?”

Dimensijai ir sniegts vidējs vērtējums. Tā ir novērtēta ar 44 punktiem no 100 maksimāli iespējamiem. Indeksa vērtējums šajā dimensijā parāda, ka jaunieši vidēji novērtē savu iegūto prasmju kvalitāti saistībā ar paredzamo iekļaušanos darba tirgū un ka jaunieši izsaka vēlmi pievērsties uzņēmējdarbībai nākotnē.

Jaunrade un kultūra

„Cik aktīvi ir jaunieši, iesaistoties dažādās kultūras aktivitātēs?”

Politikas joma ir novērtēta ar 38 punktiem no 100 un atbilst drīzāk zēmam novērtējumam. Tas nozīmē, ka Balvu novada pašvaldības jaunieši uzskata, ka viņu iespējas un vēlme iesaistīties un izmantot dažādus kultūras pakalpojumus ir zēma.

Sociālā iekļaušana

„Kāda ir jauniešu pašizjūta apkārtējā sociālajā vidē?”

Dimensija ir tikusi novērtēta ar 30 punktiem no 100, kas ir uzskatāms, kā drīzāk zēms novērtējums. Rādītājs atklāj, ka jauniešu pašizjūta apkārtējā sociālajā vidē, kas ir saistīta ar uzticības līmeni citiem cilvēkiem un iespējām ietekmēt lēmumu pieņemšanu dažādos sociālajos līmeņos, ir zēma.

Līdzdalība

„Cik aktīvi ir jaunieši kopumā un kādi līdzdalības veidi ir jauniešiem aktuālākie?”

Balvu jauniešu vidū viena no viszemāk vērtētajām dimensijām ir „Līdzdalība”. Dimensijai sniegtais vērtējums ir 26 punkti, kas arī atbilst drīzāk zēmam novērtējumam. Tas norāda, ka Balvu novada jauniešu aktivitāte kopumā nav pārāk augsta, un nozīmīga daļa līdzdalības veidu jauniešiem vispār nav svarīgi.

Jaunatne un pasaule

„Kā jaunieši izjūt savas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu un cik lielā mērā jaunieši aktīvi interesējas par dažāda līmeņa notikumiem?”

Viszemāk ir novērtētā jaunatnes politikas – tikai ar 24 punktiem no 100 maksimāli iespējamiem. Šis pētījuma kritērijs parāda, ka Balvu novada jauniešu vidū ir drīzāk zēms

novērtējums savām iespējām ietekmēt jauniešu ikdienā un sadzīvē nozīmīgu jautājumu izlemšanu dažādos valsts un pašvaldības līmeņos. Vienlaicīgi šī dimensija arī norāda uz samērā zemu jauniešu interesi par notikumiem dažāda līmeņa teritoriālajās vienībās, piemēram, savā dzīvesvietā, reģionā, Latvijā, Eiropā vai citur pasaulē. Kopumā dimensijas vērtējums ir uzskatāms par ievērojami zemāku kā vidējais indeksa rādītājs novadā.

Balvu novadā nav institūcijas, kas popularizētu brīvprātīgā darba iespējas Eiropā, nav mentoru, kas veicinātu brīvprātīgo uzņemšanu novadā. Nepieciešams veidot pasākumus, kas sekmētu jauniešu iesaistīšanos un līdzdalību programmā „Jaunatne”.

Balvu novadā jauniešiem ir iespēja iesaistīties Jauniešu konsultatīvajā padomē, tās sastāvā ietilpst pārstāvji no novada pagastiem, kā arī Galvenais jaunatnes lietu speciālists.

Visās Balvu novada skolās darbojas skolēnu pašpārvaldes, tās vada paši jaunieši, savukārt pedagogs - konsultants ir koordinators, kura darbības mērķis ir iesaistīt skolēnus dažādās aktivitātēs, neaprobežojoties tikai ar izklaides pasākumu organizēšanu. Pašpārvaldes jaunieši organizē pasākumus, sadarbojas ar skolas administrāciju, izstrādā un pārrauga skolas kārtības un uzvedības noteikumus, izzina un apkopo skolēnu intereses un priekšlikumus. Pašpārvalžu darbu novadā koordinē Balvu novada Bērnu un jauniešu centra jaunatnes lietu un interešu izglītības speciālisti. Lai veidotu skolu savstarpējo sadarbību, katru mēnesi pašpārvalžu pārstāvji tiek sanāksmēs. Darbs ar skolēnu pašpārvaldēm tiek organizēts dažādās jomās: informatīvie un izglītojošie semināri, jauniešu līderu apmācība, pasākumu organizēšana (labdarības akcija „Uzdāvini grāmatu!”, sporta spēles u.c.), pieredzes apmaiņas braucieni.

Lai jaunieši iegūtu līdzdalības prasmes, ir nepieciešams organizācijām ar dažādu pasākumu, projektu palīdzību tās attīstīt, piedāvājot jaunatnei līdzdarboties un izskaidrojot radītās iespējas, motivējot un iedrošinot viņus. 2011.gadā Balvu novada bāriņtiesa ar Latvijas Sarkanā krusta biedrību uzsāka projektu, kura mērķauditorija ir bāreņi un sociāla riska jaunieši, projekta īstenošanas mērķis ir dzīvesprasmju apguve, projektā tika iesaistīti 37 jaunieši. 2010.gadā Balvos tika īstenots starptautisks starpkultūru projekts „Feel it”, kurā piedalījās jaunieši no Latvijas, Turcijas, Igaunijas, Ungārijas un Latvijas. Projektu realizēja Balvu nevalstiskā organizācija „Raibais kaķis”. 2011.gadā tika īstenots Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai projekts „Iekārtu, tehnikas, aprīkojuma informācijas tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana, sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai novada jauniešiem”, tādējādi piedāvājot mērķtiecīgāk un daudzveidīgāk pavadīt brīvo laiku.

Jauniešu līdzdalību raksturo iesaistīšanās sporta un kultūras pasākumos un aktivitātēs, iesaistoties un organizējot tos. Balvu Sporta centrs piedāvā jauniešiem orientēšanās, novusa un galda tenisa, mini peach, hokeja un skrējienu aktivitātes, jaunieši līdzdarbojas kā brīvprātīgie turnīru organizēšanā, kā arī paši piedalās sacensībās. Balvu novadā plānots popularizēt ziemas sporta veidus, piesaistot dažādu interešu mērķauditorijas. Novadā pagasta svētku ietvaros tiek organizēti sporta svētki, piedāvājot aktivitātes visām vecumgrupām.

Balvu novadā dziļas tradīcijas ir teātrim, jaunieši piedalās dažādos teātra pasākumos un konkursos, apliecinot savas prasmes un pilnveidojoties. Novadā populāri ir pasākumi, kuros tiek izmantotas netradicionālas spēles, tradicionāli ir pilngadības svētki, kā arī konkursi jauniešiem – „Dziesma Bērzpiliņ”, „Mūsu talanti”, „Mis un Misters Balvi”.

Novada ilgtspējīgai attīstībai ir nozīmīgi veicināt aktīvu jauniešu līdzdalību sabiedriskajos procesos. Pašvaldībai savā darbībā ir jānodrošina iespēju jaunatnes organizācijām un jauniešu iniciatīvu grupām iesaistīties lēmumu, kas saistīti ar jaunatnes jautājumiem, pieņemšanā pirms to apspriešanas.

SVID analīze

Izstrādājot priekšlikumus izglītībā, sportā, kultūrā un jaunatnes jomā, tika veikta analīze ar mērķi to izmantot jaunatnes politikas attīstības stratēģijas plānošanā. Darba grupā piedalījās dažādu profesiju pārstāvji, kuru darbs saistās ar jauniešiem.

Stiprās puses:

- spēcīga izglītības bāze, kas īsteno izglītības programmas
- *pietiekami* cilvēkresursi (speciālisti sava darba entuziasti, jaunieši novada patrioti)
- pašvaldības atbalsts (labi uzturēti novada ceļi, iegādāti autobusi, brīvpusdienas, tiek nodrošināts līdzfinansējums ES projektu aktivitātēm)
- aktīvi jaunieši
- nevalstisko organizāciju sadarbība ar izglītības iestādēm
- noteikta institūcija un atbildīgais speciālists darbam ar jaunatni novadā
- atsaucīgi nozaru speciālisti informācijas sniegšanā
- jauniešiem labas valodu prasmes, kas veicina projektu realizāciju un integrēšanos ES

Vājās puses:

- palielinās sociālā spriedze (palielinās nelabvēlīgo un riska ģimeņu skaits)
- netiek piesaistīti jauni speciālisti (arī problēmas ar dzīvojamo platību)
- komunikācijas prasmju un uzņēmības trūkums jauniešiem
- brīvā laika pavadīšanas vietu nepietiekamība (infrastruktūras nepietiekamība āra aktivitātēm jauniešiem)
- zems atalgojums esošajās darba vietās (jauniešus nemotivē atgriezties)
- nepietiekoša jauniešu pašiniciatīva un līdzdalība ekonomiskajos, sociālajos u.c. procesos
- nepietiekoša jauniešu iesaistīšana lēmumu pieņemšanas procesos pašvaldībā
- nepietiekoši finanšu līdzekļi jaunatnes darba īstenošanai pagastos

Iespējas:

- sadarbība dažādos līmeņos: starp iestādēm, nozarēm, saskaņota un koordinēta darbība, pienākumu deleģēšana, sadarbība ar jauniešu organizācijām, biedrībām
- iespējas piedalīties projektos
- novada uzņēmējdarbības veicināšana, tās dažādošanas iespējas
- brīvā laika infrastruktūras sakārtošana
- jauniešu līderu, jaunatnes darbinieku respektēšana un atzīšana
- brīvprātīgo piesaiste.

Draudi:

- iedzīvotāju, jauniešu aizplūšana no novada,
- sociālie draudi un bezdarba līmeņa paaugstināšanās
- novada sabiedrības novecošanās (zema dzimstība)
- finanšu situācija valstī
- jaunas izglītības reformas
- valsts politika attiecībā uz mazajām – pierobežas pašvaldībām

Balvu novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģija

Jaunatnes politika Balvos

Balvu novads ir jauniešiem draudzīga un pievilcīga vide, kas sekmē jauniešu veidošanos par vispusīgi attīstītiem, izglītotiem, sociāli nodrošinātiem, veselīgiem sabiedrības locekļiem, kuri vēlas mācīties, strādāt, saturīgi pavadīt brīvo laiku, iesaistīties sabiedriskajās aktivitātēs.

Jaunatnes politikas ilgtermiņa un īstermiņa mērķi

Jaunatnes politikas prioritārā joma	Jaunatnes politikas ilgtermiņa mērķi	Jaunatnes politikas īstermiņa mērķi
Jauniešu līdzdalība	1.1. Radīt labvēlīgu vidi jauniešu aktīvas līdzdalības attīstībai dažādos sabiedrības līmeņos un procesos	1.1.1. Veidot vienotu atbalsta sistēmu jaunatnes darba organizēšanai 1.1.2. Iesaistīt jauniešus Balvu novada pašvaldības darbībā 1.1.3. Veicināt jauniešu līdzdalību Balvu novada, reģionāla, nacionāla un starptautiska mēroga aktivitātēs 1.1.4. Sekmēt lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespēju daudzveidību 1.1.5. Attīstīt jauniešu brīvprātīgā darba sistēmu 1.1.6. Atbalstīt jauniešu organizāciju, interešu grupu veidošanos 1.1.7. Sekmēt sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu iesaistīšanos sabiedriskajās aktivitātēs 1.1.8. Veicināt jauniešu iesaistīšanos projektu līdzekļu piesaistē 1.1.9. Sekmēt starptautisko sadarbību
Informētība	2.1. nodrošināt savstarpēju informācijas apmaiņu starp jauniešiem un pašvaldību 2.2. Nodrošināt jauniešiem aktuālu, kvalitatīvu, pieejamu un saistošu informāciju, balstoties uz jauniešu vajadzībām	2.1.1. Regulāri apkopot un analizēt informāciju par jauniešiem un viņu situāciju novadā 2.1.2. Pilnveidot vienotu novada jauniešiem aktuālās informācijas sistēmu, nodrošinot aktuālu, kvalitatīvu, nozīmīgu un saistošu informāciju
Neformālā un interešu izglītība	3.1. Sekmēt jauniešu neformālās un interešu izglītības attīstību	3.1.1. Attīstīt neformālās izglītības pieejamību un piedāvājumu 3.1.2. Veicināt informācijas pieejamību par jauniešu interešu un neformālās izglītības iespējām novadā, Latvijā, Eiropā 3.1.3. Organizēt seminārus jauniešiem par ES neformālās izglītības programmu piedāvātajām iespējām

Brīvā laika pavadīšana, sports	4.1. Radīt iespēju ikvienam balvu novada jauniešiem pavadīt savu brīvo laiku viņa vecumam, vajadzībām un interesēm atbilstošās aktivitātēs	4.1.1. Veicināt jauniešu iesaistīšanos ārpusskolas sporta, kultūras un izklaides aktivitātēs 4.1.2. Atbalstīt iniciatīvas brīvā laika lietderīgai izmantošanai un organizēšanai 4.1.3. Uzlabot esošo materiāli tehnisko bāzi brīvā laika pavadīšanas iespējām, izveidot jaunu brīvā laika pavadīšanas infrastruktūru 4.1.4. Organizēt vasaras nometnes jauniešiem, iesaistot sociālās atstumtības riskam pakļautos jauniešus 4.1.5. Veicināt brīvā laika lietderīgas izmantošanas iespējas jauniešiem ar ierobežotām iespējām
Veselība un sociālā drošība	5.1. Veicināt veselīgu un drošu dzīvesveidu jauniešu vidū	5.1.1. Īstenot regulārus jauniešu atkarību profilakses, reproduktīvās veselības, veselīga dzīvesveida un drošības popularizēšanas pasākumus 5.1.2. Nodrošināt jauniešu ar īpašām vajadzībām iekļaušanu sabiedriskajos procesos 5.1.3. Veicināt videi draudzīgu dzīvesveidu jauniešu vidū, organizēt veselības tematikas pasākumus, kampaņas, konkursus
Nodarbinātība	6.1. Veicināt jauniešu nodarbinātību Balvu novadā 6.2. Sekmēt jauniešu integrēšanos darba tirgū, kā arī pilnveidot viņu zināšanas un iemaņas	6.1.1. Atbalstīt Nodarbinātības valsts aģentūras aktivitātes 6.1.2. Nodrošināt jauniešus ar informāciju par nodarbinātības iespējām 6.1.3. Veicināt jauniešu līdzdarbošanos „Ēnu dienu” pasākumos 6.1.4. Iesaistīt jauniešus brīvprātīgajā darbā.
7. Infrastruktūra	7.1. Pilnveidot materiālo nodrošinājumu un infrastruktūru darbam ar jaunatni	7.1.1. Telpu un tehniskais nodrošinājums jaunatnes darbam 7.1.2. ēku rekonstrukcija, renovācija, jaunbūve

Balvu novada jaunatnes politikas stratēģijas rīcības programma 2014. – 2020.gadam

Jaunatnes politikas ilgtermiņa mērķi	Jaunatnes politikas īstermiņa mērķi	Uzdevumi, plānotās aktivitātes	Indikatori
1. Jauniešu līdzdalība			
1.1. Radīt labvēlīgu vidi jauniešu aktīvas līdzdalības attīstībai dažādos sabiedrības līmeņos un procesos	1.1.1. Veidot vienotu atbalsta sistēmu jaunatnes darba organizēšanai.	<p>1) Nostiprināt un pilnveidot jauniešu centra darbību, rīkojot kopīgas tikšanās, apmācības, seminārus, pieredzes apmaiņas u.c.).</p> <p>2) Katru gadu paredzēt finansējumu pašvaldības budžetā darbam ar jaunatni.</p> <p>3) Pilnveidot un paplašināt institucionālās sadarbības tīklu jaunatnes politikas mērķu sasniegšanai.</p>	<p>Jaunatnes darbinieku kopīgās aktivitātes.</p> <p>Piešķirtā pašvaldības budžeta finansējuma apjoms darbam ar jaunatni.</p> <p>Iesaistīto sadarbības institūciju daudzums.</p>
	1.1.2. Veicināt jauniešu līdzdalību Balvu novada aktivitātēs	<p>1) Iesaistīt jauniešus pasākumu organizēšanā.</p> <p>2) Līdzfinansēt jauniešu projektus.</p> <p>3) Sadarboties ar skolēnu pašpārvaldēm.</p> <p>4) Nodrošināt iespēju</p>	<p>Pasākumu skaits, kuru organizēšanā iesaistīti jaunieši.</p> <p>Līdzfinansēto projektu skaits.</p> <p>Sanāksmju ar skolēnu pašpārvaldēm skaits.</p>

		<p>jauniešiem iespēju piedalīties lēmumu pieņemšanas procesos, izveidojot Jauniešu domi un Jaunatnes lietu konsultatīvo padomi.</p> <p>5) Nodrošināt jauniešus ar informāciju par iespējām iesaistīties pašvaldības lēmumu pieņemšanā.</p> <p>6) Reizi gadā organizēt novada mēroga jauniešu konferences vai forumus.</p>	<p>Izveidota Jauniešu dome un Jaunatnes lietu konsultatīva padome</p> <p>Izplatītās informācijas daudzums par pašvaldības aktualitātēm, sabiedriskajām apspriešanām, tikšanās ar iedzīvotājiem</p> <p>Ikgadējas jauniešu konferences un forumi.</p>
	1.1.3. Attīstīt jauniešu brīvprātīgā darba sistēmu	<p>1) Izplatīt informāciju par brīvprātīgā darba iespējām vietējā un starptautiskā mērogā.</p> <p>2) Iesaistīt dažādu nozaru partnerus brīvprātīgā darba sistēmā (sociālais dienests, izglītības iestādes, kultūras iestādes, u.c.).</p> <p>3) Organizēt apmācības un informatīvos seminārus par brīvprātīgo darbu jauniešiem un iesaistīto nozaru institūciju</p>	<p>Iesaistīto jauniešu skaits brīvprātīgā darba aktivitātēs</p> <p>Iesaistīto nozaru partneru skaits un kopējo aktivitāšu skaits. Apmācību un informatīvo semināru skaits par brīvprātīgo darbu.</p> <p>Veikto brīvprātīgā darba aktivitāšu un veidu skaits.</p>

		pārstāvjiem. 4) Organizēt jauniešu darbu vasaras periodā dažādās nozarēs.	Finansēt skolēnu nodarbinātību vasaras periodā
	1.1.4. Atbalstīt jauniešu organizāciju darbību un veicināt jaunu organizāciju veidošanos	1) Iespēju robežās atbalstīt ar materiāltehnisko nodrošinājumu. 2) Nodrošināt ar telpām jauniešu iniciatīvas. 3) Sniegt konsultācijas par NVO darbību. 4) Regulāri rīkot organizāciju un neformālu jauniešu grupu tikšanos ar jaunatnes darbiniekiem.	Sniegtais atbalsts praktiskos jautājumos. Telpu nodrošinājums. Sniegto konsultāciju skaits. Jauno un esošo jaunatnes organizāciju skaits. Regulāras jauniešu tikšanās.
	1.1.5. Veicināt jauniešu iesaistīšanos reģionāla, nacionāla un starptautiska mēroga aktivitātēs	1) Līdzfinansēt jauniešu projektus. 2) Organizēt jauniešu pieredzes apmaiņas braucienus. 3) Iespēju robežās nodrošināt ar transportu. 4) Latvijas prezidentūras	Līdzfinansēto projektu skaits. Pieredzes apmaiņas pasākumu skaits (iesaistīto jauniešu skaits). Transporta pakalpojumu skaits. Noorganizēts pasākums, kas sniedz

		Eiropas Savienībā ietvaros organizēt Balvu novadā Eiropas skolu sadarbības tīkla „Euroweek” dalībnieku tikšanos	starptautisku pieredzi, prasmes un kontaktus visām novada iedzīvotāju paaudzēm
	1.1.6. Veicināt jauniešu lokālpatriotismu	<p>1) Noskaidrot esošo jauniešu attieksmi par dzīvi Balvu novadā.</p> <p>2) Iesaistīt jauniešus novadu un pagastus reklamējošās aktivitātēs un kampaņās (piemēram, izstāde „Balttour”, “Ražots Latvijā”, uzņēmēju dienas dažādās Latvijas pilsētās)</p> <p>3) Organizēt pasākumus (tematiskās pēcpusdienas, konkursus), lai izzinātu novada vēsturi, kultūru, cilvēkus utt.</p>	<p>Aptauja par jauniešu attieksmi.</p> <p>Iesaistīto jauniešu skaits novadu reklamējošās aktivitātēs un kampaņās.</p> <p>Tematisko vakaru biežums un iesaistīto jauniešu skaits.</p>
2. Jauniešu informētība			

<p>2.1. Nodrošināt savstarpēju informācijas apmaiņu starp jauniešiem un pašvaldību</p>	<p>2.1.1. Nodrošināt kvalitatīvas zināšanas par jauniešiem un jauniešu situāciju novadā.</p>	<p>1) Regulāri veikt aptaujas un pētījumus, lai apkopotu informāciju par novada jauniešiem un darbu ar jaunatni.</p> <p>2) Regulāri izpētīt jauniešu lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējas un pieprasījumu.</p>	<p>Veikto aptauju un pētījumu skaits un saturs.</p> <p>Pieejama informācija par jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām un pieprasījumu.</p>
	<p>2.1.2. Attīstīt vienotu Balvu novada jauniešu informācijas sistēmu, lai nodrošinātu jauniešiem aktuālu, kvalitatīvu, pieejamu un saistošu informāciju</p>	<p>1) Pilnveidot informācijas izplatīšanas veidus jauniešiem, izmantojot dažādus informācijas nesējus: laikraksts „Balvu novada ziņas” (sadaļa „Jauniešu lietas”), mājas lapas, sociālie tīkli, jaunumu un ziņu listes e-pastā, afišas.</p> <p>2) Uzlabot jauniešu mājas lapas struktūru, saturu un dizainu.</p> <p>3) Izveidot jauniešu informatīvo stendu pilsētas centrā un novada skolās.</p> <p>4) Iekļaut jaunatnes politikā iesaistītās institūcijas vienotā</p>	<p>Informācijas daudzums dažādos kanālos.</p> <p>Aktuāla un laikam atbilstoša mājas lapa.</p> <p>Izveidots jauniešu informatīvais stends pilsētā un novada skolās.</p> <p>Izveidota vienota informācijas apmaiņas</p>

		informācijas apmaiņas sistēmā.	sistēma.
	2.1.3. Veicināt jauniešu informētību par jauniešiem aktuāliem jautājumiem un iespējām	1) Regulāri atjaunot informāciju caur dažādiem informācijas kanāliem. 2) Organizēt jauniešu klātienes tikšanos par aktuāliem jautājumiem (veselība, nodarbinātība, izglītība u.c.)	Jauniešu informētības līmenis par jauniešiem aktuāliem tematiem. Organizēto klātienes tikšanos skaits.
3. Jauniešu neformālā izglītība un brīvais laiks			
3.1. Sekmēt jauniešu neformālās izglītības attīstību	3.1.1. Attīstīt un popularizēt neformālās izglītības pieejamību un piedāvājumu	1) Organizēt dažādus neformālās izglītības pasākumus un apmācības. 2) Organizēt neformālās izglītības popularizēšanu, sadarbojoties ar formālās izglītības iestādēm. 3) Izplatīt informāciju par neformālās izglītības iespējām jauniešiem pieejamās vietās. 4) Motivēt jauniešus izmantot dažādu finanšu instrumentu iespējas neformālās izglītības īstenošanai (piemēram,	Iesaistīto jauniešu skaits pasākumos. Informatīvo pasākumu skaits izglītības iestādēs par neformālo izglītību. Informācijas daudzums un tās izplatīšanas veidi par neformālās izglītības iespējām Jauniešu projektu skaits, kas ieguvuši atbalstu dažādās programmās.

		„Jaunatne darbībā”). 5) Nodrošināt konsultācijas par neformālo izglītību un tās īstenošanas iespējām.	Sniegto konsultāciju skaits par neformālo izglītību.
3.2. Radīt iespēju ikvienam jauniešiem pavadīt brīvo laiku atbilstoši viņa vecumam, vajadzībām un interesēm	3.2.1. Uzlabot materiāli tehnisko bāzi jauniešu brīvā laika pavadīšanas vietās	1) Uzlabot jauniešu centru materiāltehnisko nodrošinājumu. 2) Nodrošināt atbilstošu inventāru un labiekārtot jauniešu atpūtas vietas (piemēram, skeitparks u.c.). 3) Piedalīties projektu konkursos par aprīkojuma iegādi.	Materiāltehniskā nodrošinājuma veidi un skaits. Labiekārtotu jauniešu atpūtas vietu skaits. Iesniegtie un apstiprinātie projekti par aprīkojuma iegādi
	3.2.2. Veicināt un atbalstīt saturīgu jauniešu pasākumu tradīciju veidošanos	1) Finansēt jauniešu auditorijai domātus pasākumus. 2) Veicināt jaunu pasākumu organizēšanu.	Organizēto un finansēto pasākumu skaits. Piešķirtā finansējuma apjoms. Apmeklētāju skaits pasākumos.
	3.2.3. Veicināt jauniešu iesaistīšanos kultūras un sporta aktivitātēs	1) Organizēt esošo kultūras un sporta bāzu vietu optimālu izmantošanu 2) Organizēt un iesaistīt jauniešus aktīvos sporta pasākumos (pārgājieni, velobraucieni u.c.)	Esošo kultūras un sporta bāzu izmantošanas biežums jauniešu vajadzībām Iesaistīto jauniešu skaits aktīvos sporta pasākumos.

	3.2.4. Organizēt saturīgas brīvā laika pavadīšanas aktivitātes skolas brīvlaikā	1) Organizēt tematiskās nometnes. 2) Īstenot aktivitāšu projektus	Organizēto nometņu skaits. Aktivitāšu projektu skaits.
4. Jauniešu veselība, drošība un sociālā iekļaušana			
4.1. Veicināt veselīgu un drošu dzīvesveidu jauniešu vidū	4.1.1. Īstenot regulārus jauniešu atkarību profilakses, reproduktīvās veselības, veselīga dzīvesveida un sabiedriskās drošības popularizēšanas pasākumus	1) Veidot informatīvās kampaņas un akcijas par veselīgu dzīvesveidu un veselību, tai skaitā tematiskās veselības dienas pasākumi (AIDS diena, Astmas diena, Diabēta diena u.c.). 2) Rīkot vienaudžu izglītotāju nodarbības un veicināt jauniešu iesaistīšanos tajās. 3) Motivēt novada jauniešus kļūt par vienaudžu izglītotājiem. 4) Regulāri apkopot informāciju par sociālā riska grupu jauniešiem. 5) Integrēt sociālā riska grupu jauniešus saturīgās jauniešu aktivitātēs.	Informatīvo kampaņu un tematisko dienu pasākumu skaits. Apmeklētāju skaits pasākumos. Vienaudžu izglītotāju pasākumu un nodarbību skaits. Vienaudžu izglītotāju skaits. Apkopota informācija par sociālā riska jauniešiem. Sociālā riska jauniešu skaits aktivitātēs.
	4.1.2. Izveidot atbalsta sistēmu jauniešiem veselības jautājumos	1) Izveidot jauniešu veselības centru, kur pieejama	Izveidots jauniešu veselības centrs. Pieejamas konsultācijas par veselības

		<p>konsultatīva palīdzība.</p> <p>2) Nodrošināt jauniešiem draudzīgu speciālistu pakalpojumus.</p>	<p>jautājumiem.</p> <p>Jauniešiem draudzīgu speciālistu pakalpojumu piedāvājums.</p>
	4.1.3. Nodrošināt jauniešu ar īpašām vajadzībām iekļaušanu sabiedriskajos procesos	<p>1) Apzināt un uzturēt saikni ar jauniešiem ar īpašām vajadzībām.</p> <p>2) Uzlabot vides pieejamību pašvaldības iestādēs.</p> <p>3) Nodrošināt ar transportu (arī speciālo transportu).</p>	<p>Apkopoti dati par jauniešiem ar īpašām vajadzībām.</p> <p>Veikto pasākumu skaits vides pieejamības uzlabošanā.</p> <p>Sniegtais transporta pakalpojumu skaits.</p>
	4.1.4. Veicināt videi draudzīgu dzīvesveidu jauniešu vidū	<p>1) Organizēt izglītojošus pasākumus un kampaņas par dabas resursu un enerģijas ilgtspējīgu izmantošanu, iesaistot apmācītājus jauniešus.</p> <p>2) Organizēt vides sakopšanas talkas.</p>	<p>Organizēto kampaņu skaits un jauniešu dalībnieku skaits.</p> <p>Iesaistīto jauniešu skaits talkās.</p>
4.2. Popularizēt tradicionālās ģimenes vērtības	4.2.1. Realizēt ģimeņu izglītošanas programmas un atbalstīt jaunās ģimenes	<p>1) Organizēt tikšanos un pieredzes apmaiņas ģimenes dzīves jautājumos.</p> <p>2) Izveidot ģimeņu atbalsta centru</p>	<p>Organizēto pasākumu un dalībnieku skaits.</p> <p>Izveidots ģimeņu atbalsta centrs</p>
5. Jauniešu nodarbinātība			

<p>5.1. Veicināt jauniešu nodarbinātību Balvu novadā</p>	<p>5.1.1. Atbalstīt sekmīgu pāreju „no jaunietis uz pieaugušais” un veicināt jauniešu atgriešanos Balvu novadā</p>	<p>1) Definēt pašvaldības atvieglojumus jaunajiem speciālistiem.</p> <p>2) Izveidot studiju stipendijas novadam aktuālās profesijās un informēt par tām jauniešus.</p> <p>3) Rīkot skolu jaunatnes un uzņēmēju tikšanos.</p> <p>4) Izveidot vienotu datu bāzi par Balvu novada darba devējiem, kuri piedāvā prakses un darba vietas, un informēt par tiem jauniešus.</p> <p>5) Palīdzēt jauniešiem atrast informāciju par nodarbinātības jautājumiem.</p> <p>6) Organizēt seminārus par jauniešu karjeras iespējām.</p>	<p>Izstrādāti pašvaldības atvieglojumi jaunajiem speciālistiem.</p> <p>Izveidotas studiju stipendijas novadam aktuālās profesijās.</p> <p>Organizēto tikšanos skaits ar skolu jaunatni un uzņēmējiem.</p> <p>Izveidota visiem pieejama datu bāze par novada uzņēmējiem un pieejamajām prakses un darba vietām (ar regulāri atjaunotu informāciju).</p> <p>Konsultēto jauniešu skaits par nodarbinātības jautājumiem.</p> <p>Organizēto semināru skaits par jauniešu karjeras iespējām.</p>
	<p>5.1.2. Pilnveidot informatīvo atbalstu jauniešiem uzņēmējdarbības uzsākšanai</p>	<p>1) Pašvaldības mājas lapā izveidot sadaļu par valsts un pašvaldības atbalsta programmām</p>	<p>Pašvaldības mājas lapā izveidota un regulāri atjaunota informācija par atbalsta programmām uzņēmējdarbības uzsākšanai.</p>

		<p>uzņēmējdarbības uzsākšanai.</p> <p>2) Jauniešu mājas lapā izveidot sadaļu par nodarbinātības jautājumiem.</p> <p>3) Veicināt biznesa inkubatora pakalpojumu izmantošanu.</p>	<p>Jauniešu mājas lapā izveidota sadaļa par nodarbinātības jautājumiem.</p> <p>Jauniešu uzņēmumu skaits biznesa inkubatorā.</p>
	5.1.3. Veicināt skolēnu nodarbinātību vasarā	<p>1) Veidot sadarbību ar NVA un uzņēmējiem.</p> <p>2) Organizēt brīvprātīgā darba aktivitātes.</p>	<p>Nodarbināto skolēnu skaits vasarā.</p> <p>Brīvprātīgā darba aktivitāšu daudzums un iesaistīto jauniešu skaits</p>

ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA

Dokumenta īstenošanas uzraudzība tiks deleģēta vienai institūcijai: Balvu Bērnu un jauniešu centram, kura divas reizes gadā pārskatīs šī dokumenta izpildi attiecībā pret indikatoriem, apkopos izpildes rezultātus un iesniegs savu redzējumu Balvu novada domei.

Ja stratēģijas īstenošanas laikā būtiski mainās gan ārējie, gan iekšējie ietekmes faktori un nepieciešami šī dokumenta grozījumi, tad Balvu Bērnu un jauniešu centrs sadarbībā ar Izglītības, kultūras un sporta pārvaldi izstrādā un iesniedz grozījumu un papildinājumu projektu Balvu novada domei.

BALVU NOVADA JAUNATNES POLITIKAS STRATĒGIJAS

Vīzija

Balvu novads ir jauniešiem draudzīga un pievilcīga vide, kas sekmē jauniešu veidošanos par vispusīgi attīstītiem, izglītotiem, sociāli nodrošinātiem, veselīgiem un uz demokrātiskām vērtībām vēršiem sabiedrības locekļiem.

Balvu novadā dzīvo un darbojas aktīvi, radoši, izglītoti, uz pozitīvām vērtībām orientēti jaunieši, kuri iesaistās Balvu novada politiskajos, ekonomiskajos, sociālajos un kultūras procesos.

Jaunatnes politikas īstenošanā novadā kopumā, Balvos un katrā pagastā, iesaistās izglītoti, iniciatīvas bagāti jaunatnes darbinieki.

Katrā pagastā, līdzdarbojoties jauniešiem, atvērta jauniešu iniciatīvu centrs, vai sanāksmas vieta kurā jauniešiem iespēja pulcēties, pavadīt savu brīvo laiku, saņemt informāciju, darbojoties darba grupās iniciēt un popularizēt brīvprātīgo darbu, neformālo izglītību. Jauniešiem, kopā ar jauniešu centra vadītājiem, darbiniekiem ir iespējas organizēt seminārus, pasākumus un citas aktivitātes.

Balvu novadā izveidots sadarbības tīkls starp pilsētas, pagastu jauniešiem, jaunatnes organizācijām.

Prioritātes:

1. Jauniešu informētība
2. Jauniešu līdzdalība un brīvprātīgais darbs
3. Jauniešu neformālā izglītība un brīvais laiks
4. Jauniešu sociālā drošība un veselība
5. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība

INFORMĀCIJAS AVOTI

1. Normatīvie akti
2. Jaunatnes likums

Plānošanas dokumenti

1. Balvu novada attīstības programma 2011.-2017.gadam
2. Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2009.-2018.gadam

Iestāžu un institūciju sniegtie dati

1. Balvu novada pārvalžu dati
2. Projekta konkursa „Ikgadējā monitoringa ietvaros izstrādātā jaunatnes politikas indeksa aprēķināšana pašvaldībās jauniešu dzīves kvalitātes novērtēšanai” dati
3. Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati
4. Novada jauniešu centri
5. Jauniešu organizācijas

Balvu Bērnu un jauniešu centra direktore

O.Loseva

Domes priekšsēdētājs

A.Kazinovskis